

MAKLEIT LÁSZLÓ
(szöveg és kép)

Ősz a Triglavon

A sziklák a gleccserekkel csak mutatják a múltat.

„Simán mászható egy nap alatt”... „érdemes két napra bontani, mert nagyon hosszú túra” – hangzottak a vélemények, amikor a Triglavra készültünk. Egy kellemes őszi hétvégén azután eljött az igazság pillanata. Szlovénia és egyben a volt Jugoszlávia legmagasabb csúcsa mindössze 2864 méterrel emelkedik a tenger szintje fölé. Ám a túra a Kékes magasságából indul, a mászást pedig rövid lejtős szakaszok is tarkítják, így a csúcsgigó kétezer méternyi szintet kell leküzdeni. Némi gondolkodás után eldöntöttük, a normál úton ugyan, de egy-napos túrát tervezünk.

TÚRÁNK KÜSZÖBE

A péntek délután Ljubljana hangulatos óvárosában töltöttük, majd felkapaszkodtunk a város fölé magasodó fellegvárba. A Triglav megmászásához kiindulópontként a Dovje település melletti kempinget szemeltük ki, innen csak néhány kilométerre található az 1015 méter magasságban épült Aljažev ház, a túraösvények kiindulópontja. Információink szerint a ház közelében kialakított parkolóban történő bivakolást szigorúan büntetik, ugyanakkor az említett kempinget rendkívül baráti áron kínáló szolgáltatásait. Szombaton napkelte után értünk a parkolóba, amire lassan a megtelt táblát is ki lehetett tenni. A kiválóan karbantartott és jól jelzett ösvényeken rengeteg kiránduló indult a csúcs felé. Utunk

kezdetben a Triglavska Bistrica-patak mellett vezetett, majd a forrás elhagyása után a sziklák között balra kanyarodtunk a Prag (küszöb) irányába. Továbbra is mintaszerű jelzésekkel, a meredekebb szakaszokon pedig számos fémlépcsővel, kapaszkodóval találkozunk. A mellest és kantárt mindenképpen készítsük a hátizsákba, bár erre csak esős vagy jeges időben, illetve óvatossabb túrázók számára van igazán szükség.

A KARRMEZŐT AZ ÖRDÖG SZÁNTJA

A Júliai-Alpok, így a Triglav leggyakoribb kőzete a mészkő és a dolomit. A jól karstosodó karbonátos kőzetekre jellemzőek a felszíni és felszín alatti karstjelenségek. Túránk során éppúgy találkoztunk látványos ördögszántásokkal, mint függőleges barlangi aknákkal. Bár ezek a járatok Szlovénia híres barlangjainak kistestvérei sem lehetnek, elgondolkozhatunk azon, hogy a pinciny ország karstos területein öt barlang mélysége haladja meg az ezer métert, a legmélyebb másfél kilométeres, és a világ legnagyobb egybefüggő barlangi aknája is Szlovéniában található. A Júliai-Alpok karstos szikláit a jégkorszak formálta tovább. Jellegzetesek az éles gerincek, sziklatornyok, falak, de az egykori gleccserekből mára csak mutatásban maradt. A jelenségek elnevezésével kapcsolatban akár szócicceket is alkothatnánk, de maradjunk a tényeknél: az ördögszántás „hivatalos” elnevezése karrmező, míg a levonuló jég munkája nyomán kárgerinc, kár völgy, kárfülke stb. jön létre. A karr és a kár... tehát kétféle geomorfológiai jelenséget takar és különböző korok tanúja.

ALJAŽÉS AZ Ő HÁROMFEJŰJE

Míg a szabadterti múzeumnak beillő formákat csodáltuk, észrevétlenül elértük a 2500 mé-

Ptuj reneszánsz kastélya a Dráva fölött

Látkép a csúcs közelében

teren épült Triglav menedékház (Triglavski dom na Kredarici), melyet szintén Aljaz emeltetett. A ház fölött az ösvény kissé meredekebbé vált, kiváló kapaszkodókkal és biztosítási lehetőségekkel, majd rövidesen feljutottunk a Mali Triglav 2725 méteres púpjára. Innen már tényleg karnyújtásnyira látszott a csúcs. A ragyogó időjárás ellenére a csúcsgerincen néhány felhő fogadott, de a szél alig fúj, így a drótköteles biztosítás használatára nem volt szükség. A „háromfejű” Triglav tetején tömeg és a képről már jól ismert fémbódé, az Aljejev stolp fogadott.

A környék több építményének névadója Jakob Aljaz (1845–1927.), aki pap, hegymászó, zeneszerző, de mindenekelőtt lokálpatrióta volt. Dovjében töltött lelkesítő szolgálata idején emeltette a Vrata-völgyi és a Triglav menedékházakat, de a csúcson is vásárolt egy öt négyzetméteres területet, erre állították fel a szintén általa tervezett fémtornyot. Aljaz úgy vélte: „Elsősorban azok számára emelem a tornyot, akik a csúcstra érkeznek, hogy tudják, pontosan hol vannak.

Az esőtől és a kedvezőtlen időjárástól szintén meg akarom védeni őket. Vihar esetén legalább négy embernek nyújt védelmet.” Kétségtelen, hogy az építmény érdekes színtolt a hegytetőn, ugyanakkor villámlás esetén a magam részéről inkább más menedéket keresnek.

Hosszan időztünk a torony tövében, majd kényelmes ereszkedésbe kezdtünk, közben a felhőből kiemelkedő szomszédos csúcsok panorámájában gyönyörködtünk. Már a ház alatti ösvényen jártunk, amikor három magyar fiatalal találkoztunk, akik túrájukat két naposra tervezték. A Triglav menedékház fekvése ehhez ideálisnak mondható. Ködben, fagypont alatti hőmérséklet esetén a menedékház feletti falnak jobb pihenten és jó felszereléssel nekivágni. Korábban talán sehol nem láttam ennyi emléktáblát, mint éppen ezen a területen, rajta sokszor tizenéves fiatalok nevével.

Lefelé újra napsütésesen haladtunk, és a fotóztatással, a kőszáli kecskék cserkészésével együtt végül 13 óras túrát követően, épp sötétedésre értünk vissza az Aljejev házhoz.

PIHENÉSÜL PTUJ KASTÉLYA

Szlovénia elsősorban a sportolást kedvelők számára nyújt páratlan lehetőségeket a túrázástól a raftingoláson és a barlangászaton át a téli sportokig. A mászást követő napon levezetésként mi mégis egy történelmi városka, Ptuj felkeresését, elsősorban annak várkastélyát iktattuk programunkba. A Dráva fölé emelkedő vár a török időköt követően védelmi funkcióját elvesztette, reneszánsz külsőt kapott, és főúri lakókastélyként használták. A 19. századtól 1945-ig a Herberstein grófi család fészke, ma pedig múzeum, ahol a korabeli bútorkkal berendezett szobák mellett zenetörténeti, illetve fegyverkiállítás is megtekinthető. A Triglav csúcsa után nem igazán vágytunk többre, mint a várhoz vezető lépcsők megmászására, aki azonban a hétvége további részét is a hegyek között szeretné tölteni, szintén bőséggel talál lehetőséget. Sem a Bledi- vagy Bohini-tó melletti séta, sem a nagyközönség számára megnyitott Postojna- vagy Škocjani-barlangok felkeresése nem terheli túl fáradt lábainkat, ugyanakkor újabb bepillantást enged a szlovén táj változatosságába.

Felhőbe burkolózó csúcsgerinc